

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. KO-08476/2012-ERU

Praha 7. září 2012

Číslo jednací: 08476-8/2012-ERU

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán ve smyslu ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, a § 2c zákona č. 265/1991 Sb., o působnosti orgánů České republiky v oblasti cen, ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení vedeném pod sp. zn. KO-08476/2012-ERU zahájeném Energetickým regulačním úřadem dne 10. srpna 2012 z moci úřední podle § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, s účastníkem řízení, společností LAMA energy a.s., se sídlem Gudrichova 763, 747 41 Hradec nad Moravicí, IČ: 28262026, ve věci podezření ze spáchání správního deliktu podle § 16 odst. 1 písm. h) zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů,

rozhodl takto:

I. Účastník řízení, společnost LAMA energy a.s., se sídlem Gudrichova 763, 747 41 Hradec nad Moravicí, IČ: 28262026, tím, že v rozporu s ust. § 13 odst. 2 písm. a) zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů, při výkonu své licencované činnosti nesplnil svou povinnost poskytnout informaci zákazníkovi při nabídce a prodeji zemního plynu a elektřiny minimálně v období od 1. ledna 2012 do 11. dubna 2012 tak, aby měl možnost seznámit se s cenou před sjednáním smlouvy o sdružených službách dodávky zemního plynu a elektřiny, a to označit své produkty ve zveřejňovaných cenících konečnou nabídkovou cenou, která zahrnuje všechny daně, cla a poplatky, dopustil se spáchání správního deliktu podle § 16 odst. 1 písm. h) zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů.

II. Dle ust. § 16 odst. 4 písm. a) zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů se účastníku řízení společnosti LAMA energy a.s., se sídlem Gudrichova 763, 747 41 Hradec nad Moravicí, IČ: 28262026 ukládá **pokuta ve výši 150 000 Kč** (slovy: jedno sto padesát tisíc korun českých), která je splatná dle § 17 odst. 6 téhož zákona do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedeného

u České národní banky, Na Příkopě 28, 110 03 Praha 1, č. ú. 3754-2421001/0710, variabilní symbol 07612.

III. Dle ustanovení § 79 odst. 5 správního řádu ve spojení s ust. § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, se účastníku řízení společnosti LAMA energy a.s., se sídlem Gudrichova 763, 747 41 Hradec nad Moravicí, IČ: 28262026, ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedeného u České národní banky, Na příkopě 28, 110 03 Praha 1, č. ú. 3754-2421001/0710, variabilní symbol 076121.

Odůvodnění

I. Úvod

Dne 10. srpna 2012 Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) zahájil ve smyslu ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), v návaznosti na ust. § 18 odst. 1 písm. a) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“) správní řízení z moci úřední s účastníkem řízení, společností LAMA energy a.s., se sídlem Gudrichova 763, 747 41 Hradec nad Moravicí, IČ: 28262026 (dále jen „účastník řízení“), ve věci možného podezření ze spáchání správního deliktu ve smyslu ust. § 16 odst. 1 písm. h) zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o cenách“), kterého se měl účastník řízení dopustit tím, že nesplnil povinnosti vyplývající z ust. § 13 odst. 2 písm. a) zákona o cenách. Správní řízení bylo zahájeno na základě výsledků kontroly, ukončené dne 14. května 2012 uzavřením protokolu č. K007112, se kterým byl účastník řízení prokazatelně seznámen dne 18. května 2012 a tuto skutečnost potvrdil svým podpisem.

Kontrola byla zahájena podle ust. § 18 odst. 1 písm. a) energetického zákona dne 11. dubna 2012 doručením Oznámení o zahájení kontroly ze dne 3. dubna 2012 a předložením Pověření pracovníků k provedení kontroly, č. j. 02991-2/2012-ERU, ve smyslu ust. § 9 zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o státní kontrole“), a to z vlastního podnětu z důvodu kontroly, zda účastník řízení dodržuje povinnosti držitele licence na obchod s elektřinou a plynem stanovené ustanovením § 13 zákona o cenách.

II. Kontrolní zjištění

Účastník řízení je právnickou osobou zapsanou v obchodním rejstříku vedeném Krajským soudem v Ostravě, oddíl B, vložka 40656, jako akciová společnost. V energetických odvětvích účastník řízení podniká na základě rozhodnutí o udělení licence

č. 141017425 na obchod s elektřinou, den zahájení licencované činnosti je 25. listopadu 2010 a rozhodnutí o udělení licence č. 240806212 na obchod s plynem, den zahájení licencované činnosti je 15. srpna 2009.

Kontrola byla zaměřena na zjištění, zda účastník řízení při nabídce a prodeji sdružených služeb dodávky elektřiny a plynu poskytuje informace spotřebiteli ve smyslu ustanovení § 13 odst. 2 zákona o cenách, zejména zda u svých produktů uvádí konečnou nabídkovou cenu, která zahrnuje všechny daně, cla a poplatky. Ceníky elektřiny a plynu vytiskl zástupce účastníka řízení v den projednávání kontroly, tj. dne 11. dubna 2012 v sídle společnosti ze svých webových stránek.

Z předložených ceníků bylo ověřeno, zda konečná nabídková cena uvedená v jednotlivých cenících zahrnuje všechny daně, cla a poplatky, které účastník řízení účtuje svým zákazníkům. Kontrolou bylo zjištěno, že konečné ceny elektřiny pro domácnosti a maloobchátele uvedené v cenících nezahrnují DPH a daň z elektřiny, v textu pod přehledem cen jednotlivých produktů je uvedeno, že ceny neobsahují DPH, daň z elektřiny (28,30 Kč/MWh), spotřební daň ani žádnou jinou obdobnou daň, poplatky nebo odvody související s plněním předmětu smlouvy, a konečné ceny zemního plynu pro domácnosti a maloobchátele uvedené v cenících nezahrnují DPH a daň z plynu, přičemž v textu nad přehledem cen jednotlivých produktů je uvedeno, že ceny nezahrnují DPH, spotřební daň ani žádnou jinou obdobnou daň, poplatky nebo odvody související s plněním předmětu smlouvy.

V závěru protokolu z kontroly je uvedeno zjištění, že účastník řízení při výkonu své licencované činnosti nesplnil svou povinnost poskytnout informace zákazníkovi při nabídce a prodeji elektřiny a zemního plynu tak, aby měl možnost seznámit se s cenou před sjednáním smlouvy o sdružených službách dodávky elektřiny nebo zemního plynu, přičemž cenou se rozumí konečná nabídková cena, která zahrnuje všechny daně, cla a poplatky, a tím porušil ustanovení § 13 odst. 2 písm. a) zákona o cenách.

III. Vyjádření účastníka řízení k výsledku kontroly

Ke zjištěním uvedeným v dotčeném protokolu zaslal prokurista společnosti Ing. Pavel Stuchlík, který je oprávněn dle prokury, zapsané v obchodním rejstříku v souladu s ust. § 14 zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů ke všem právním úkonům, k nimž dochází při provozu podniku dne 23. května 2012 námitky k protokolu čj. 02991-10/2012-ERU, ve kterém mimo jiné uvádí, že jsou přesvědčeni, že struktura i obsah jejich dosavadních ceníků byla plně v souladu s obvyklou obchodní praxí na trhu v ČR, jak je zřejmé ze srovnání s ceníky ostatních dodavatelů energií v ČR. Dále uvádí, že od účinnosti příslušné změny zákona o cenách, tj. od 18. 11. 2009, nezaznamenali do dnešního dne od konečných zákazníků ani jeden podnět, stížnost či způsobení újmy směřující k neúplnosti poskytnutých informací ve vztahu k § 13 odst. 2 zákona o cenách, přičemž tuto skutečnost považují za důležitou pro hodnocení závažnosti zjištěných nedostatků. Také upozorňuje na skutečnost, že konečnou cenu tvoří její jednotlivé složky a zákazníkovi je při vyúčtování cena fakturována postupně jako součin jednotlivých složek konečné ceny a spotřeby za daná období. Dále uvádí, že jsou si vědomi toho, že informace o konečné ceně uvedené

v aktuálních cenících nejsou formálně v souladu s příslušným ustanovením zákona o cenách a proto neprodleně provedou patřičnou úpravu tak, aby byla bezezbytku věcně i formálně ustanovení zákona o cenách naplněna a též jsou si vědomi té skutečnosti, že konečná cena plynu a elektřiny včetně všech daní a poplatků uvedená v aktualizovaných cenících bude jen orientační a nemusí vždy odpovídat souhrnu jednotlivých složek ceny, daní a poplatků, přičemž budou o této skutečnosti zákazníka v ceníku informovat.

Dne 11. června 2012 vydal Úřad rozhodnutí, kterým podaným námitkám nevyhovuje a kontrolní zjištění obsažené v protokolu č. K007112, vedeném pod č. j. 02991-10/2012-ERU ze dne 14. května 2012 o výsledku kontroly potvrzuje.

IV. Průběh správního řízení

Vzhledem k tomu, že skutečnosti zjištěné při kontrole jsou v rozporu s ustanovením § 13 odst. 2 zákona o cenách, zahájil po vyhodnocení všech uvedených skutečností Úřad podle ust. § 46 správního řádu z moci úřední. Zahájení správního řízení bylo účastníku řízení sděleno oznámením o zahájení správního řízení čj. 08476-1/2012-ERU ze dne 9. srpna 2012, které si převzal dne 10. srpna 2012. V rámci oznámení o zahájení správního řízení byl účastník poučen ve smyslu ust. § 36 správního řádu o možnosti navrhnout důkazy a činit jiné návrhy, vyjádřit se k podkladům rozhodnutí a vyjádřit své stanovisko. Účastník řízení tohoto práva nevyužil a nezaslal žádné návrhy na doplnění řízení ani nenavrhнул žádné další důkazy.

Dne 20. srpna 2012 zaslal správní orgán účastníku řízení výzvu k předložení podkladů týkající se tržeb a hospodářského výsledku za rok 2011 a údaje o počtech dotčených zákazníků, kterou si účastník řízení převzal dne 21. srpna 2012. Na tuto výzvu účastník řízení reagoval dne 21. srpna 2012 a ve svém vyjádření zaslal požadované údaje.

Dne 30. srpna 2012 zaslal správní orgán výzvu s možností vyjádřit se k podkladům rozhodnutí, které si účastník řízení převzal dne 31. srpna 2012. Na tuto výzvu účastník řízení reagoval svým vyjádřením k podkladům rozhodnutí v rámci správního řízení číslo spisu 08476/2012-ERU, které Úřad obdržel dne 6. září 2012. V něm účastník řízení sděluje, že se jedná o první zjištění podezření z porušení legislativy, že je přesvědčen, že struktura i obsah jejich dosavadních ceníků byl plně v souladu s obvyklou obchodní praxí na trhu v ČR, jak je zřejmé ze srovnání s ceníky ostatních dodavatelů energií v ČR a příslušných provozovatelů distribučních soustav. Dále uvádí, že od účinnosti příslušné změny zákona o cenách nezaznamenali do dnešního dne od konečných zákazníků žádný podnět, stížnost či způsobení újmy směřující k neúplnosti poskytovaných informací ve vztahu k ust. § 13 odst. 2 zákona o cenách. Závěrem svého vyjádření účastník řízení uvádí, že neprodleně provedl patřičnou nápravu tak, aby byla bezezbytku věcně i formálně naplněna ustanovení zákona o cenách. Toto vyjádření účastníka řízení vzal správní orgán na vědomí s tím, že k těmto uváděným skutečnostem bude přihlédnuto při stanovení výše pokuty.

V. Popis skutkového stavu

Účastník řízení je právnickou osobou a v energetických odvětvích podniká na základě rozhodnutí o udělení licence č. 141017425 na obchod s elektřinou, den zahájení licencované činnosti je 25. listopadu 2010 a rozhodnutí o udělení licence č. 240806212 na obchod s plynem, den zahájení licencované činnosti je 15. srpna 2009.

Kontrolou bylo zjištěno, že konečné ceny elektřiny pro domácnosti a maloobdoběratele uvedené v cenících nezahrnují DPH a daň z elektřiny, a konečné ceny u zemního plynu pro maloobdoběratele uvedené v cenících nezahrnují daň z plynu, v odkazu pod přehledem cen jednotlivých produktů je uvedeno, že není obsažena v cenách.

Z předložených ceníků bylo ověřeno, že konečné ceny elektřiny pro domácnosti a maloobdoběratele uvedené v cenících nezahrnují DPH a daň z elektřiny, v textu pod přehledem cen jednotlivých produktů je uvedeno, že ceny neobsahují DPH, daň z elektřiny (28,30 Kč/MWh), spotřební daň ani žádnou jinou obdobnou daň, poplatky nebo odvody související s plněním předmětu smlouvy, a konečné ceny zemního plynu pro domácnosti a maloobdoběratele uvedené v cenících nezahrnují DPH a daň z plynu, přičemž v textu nad přehledem cen jednotlivých produktů je uvedeno, že ceny nezahrnují DPH, spotřební daň ani žádnou jinou obdobnou daň, poplatky nebo odvody související s plněním předmětu smlouvy, a tím porušil ustanovení § 13 odst. 2 zákona o cenách.

VI. Právní hodnocení

Z ust. § 13 odst. 2 zákona o cenách vyplývá informační povinnost, kterou je prodávající povinen bezpodmínečně dodržovat a plnit, a to tím způsobem, že při nabídce a prodeji zboží musí poskytnout spotřebiteli informaci, aby měl spotřebitel možnost seznámit se s úplnou a pravdivou cenou nabízeného zboží před jednáním o koupi zboží.

Konkrétně má prodávající povinnost při nabídce a prodeji zboží poskytnout informaci spotřebiteli tak, aby měl možnost seznámit se s cenou před jednáním o koupi zboží, pokud tento zákon nestanoví jinak, a to označit zboží cenou, kterou uplatňuje v okamžiku nabídky a vztaženou k prodávánému jednotkovému množství zboží a určeným podmínkám, zpřístupnit na viditelném místě informaci o této ceně formou ceníků, zpřístupnit tuto cenu jiným přiměřeným způsobem, nelze-li označit zboží cenou způsoby uvedenými v písmenu a) nebo b) ust. § 13 odst. 2 zákona o cenách, dále pak předložit nabídkový ceník dílů a činností, pokud se zboží sestavuje z běžných dílů nebo činností na základě zvláštních požadavků kupujícího, nebo oznámit kupujícímu odhad ceny, nelze-li podat informaci o ceně způsoby uvedenými výše. Zároveň z dotčeného ustanovení vyplývá, že cenou se u výrobků rozumí konečná nabídková cena, která zahrnuje všechny daně, cla a poplatky.

Správní orgán prokázal, že účastník řízení při výkonu své licencované činnosti nesplnil svou povinnost poskytnout informaci zákazníkovi při nabídce a prodeji elektřiny a zemního plynu tak, aby měl zákazník možnost seznámit se s cenou před sjednáním smlouvy o sdružených službách dodávky elektřiny a zemního plynu, a to označit své produkty ve zveřejňovaných cenících konečnou nabídkovou cenou, která zahrnuje všechny daně, cla a poplatky, a tím porušil ustanovení § 13 odst. 2 zákona o cenách.

Účastník řízení v cenách u zemního plynu pro kategorii domácnost a maloobchodníky uvedené v příslušných svých cenících platných v období od 1. ledna 2012 nezahrnul daň z plynu, přičemž v textu nad přehledem cen jednotlivých produktů je uvedeno, že ceny nezahrnují DPH, spotřební daň ani žádnou jinou obdobnou daň, poplatky nebo odvody související s plněním předmětu smlouvy. Správní orgán má přitom za to, že u daně z plynu se nejedná o běžně známou informaci, kterou by si spotřebitel mohl sám dohledat a získat tak informaci o konečné ceně. Navíc uvedené ust. § 13 odst. 2 zákona o cenách ani nepředpokládá, že by konečnou cenou byla cena podpořená řadou odkazů na další součásti této ceny a že by tedy zákazník musel informaci o konečné ceně dopočítávat svým vlastním úsudkem. Proto lze jednoznačně konstatovat, že zveřejněné ceníky, které nezahrnovaly daň z plynu, byly na internetových stránkách účastníka řízení zveřejněny nejméně v období od 1. ledna 2012, kdy začaly platit, do 11. dubna 2012, kdy byla provedena kontrola a zjištěno porušení.

Účastník řízení v cenách u elektřiny pro kategorii domácnosti a maloobchodníky uvedené v příslušných svých cenících platných v období od 1. ledna 2012 nezahrnul DPH a daň z elektřiny, v textu pod přehledem cen jednotlivých produktů je uvedeno, že ceny neobsahují DPH, daň z elektřiny (28,30 Kč/MWh), spotřební daň ani žádnou jinou obdobnou daň, poplatky nebo odvody související s plněním předmětu smlouvy. Správní orgán má přitom za to, že u daně z elektřiny se nejedná o běžně známou informaci, kterou by si spotřebitel mohl sám dohledat a získat tak informaci o konečné ceně. Navíc uvedené ust. § 13 odst. 2 zákona o cenách ani nepředpokládá, že by konečnou cenou byla cena podpořená řadou odkazů na další součásti této ceny a že by tedy zákazník musel informaci o konečné ceně dopočítávat svým vlastním úsudkem. Proto lze jednoznačně konstatovat, že zveřejněné ceníky, které nezahrnovaly daň z elektřiny, byly na internetových stránkách účastníka řízení zveřejněny nejméně v období od 1. ledna 2012, kdy začaly platit, do 11. dubna 2012, kdy byla provedena kontrola a zjištěno porušení.

Tím, že účastník řízení neuvedl při výkonu své licencované činnosti úplné a pravdivé informace o ceně nabízeného zboží, v tomto případě za prodej elektřiny a zemního plynu, a to tím způsobem, že zveřejnil na svých webových stránkách ceny za nabízený prodej elektřiny a zemního plynu, které nezahrnovaly všechny daně, cla a poplatky, způsobil tak účastník řízení stav, který vyvolal, že spotřebitelé a případní zákazníci neměli možnost seznámit se se skutečnou a úplnou cenou před sjednáním případné smlouvy o sdružených službách dodávky elektřiny a zemního plynu.

Výše uvedeným jednáním naplnil účastník řízení prokazatelně znaky skutkové podstaty ve výroku uvedeného správního deliktu a jednoznačně nesplnil svou zákonem stanovenou povinnost uvedenou v ust. § 13 odst. 2 písm. a) zákona o cenách.

Povinnost uvedená v ust. § 13 odst. 2 zákona o cenách představuje absolutní povinnost každého prodejce ve vztahu k nabídce. Toto zákonné ustanovení totiž především chrání spotřebitele, aby měli dostatečné a jasné informace o ceně nabízeného zboží a mohli na základě své svobodné vůle a v nejlepším přesvědčení na základě úplných a pravdivých informacích co nejlépe zvážit, pro jaké z nabízeného zboží se rozhodnou.

Účastník řízení mohl svým jednáním uvést v omyl své nebo potenciální zákazníky, protože otázka zveřejňování cen je velmi zásadní jak z hlediska rozhodování zákazníka, tak také z hlediska nastavení jasných a transparentních pravidel hospodářské soutěže na trhu s energiemi. Zákazníkovi musí být umožněno učinit kvalifikované a svobodné rozhodnutí o tom, zda setrvá ve stávajícím smluvním vztahu s dodavatelem energií nebo zda přejde k dodavateli jinému, přičemž zveřejňování cen v cenících je jednoznačně jedním ze zásadních kritérií, kterými se zákazník řídí a pokud není uváděná cena v cenících konečná nabídková cena, nemůže zákazník jednoduchým způsobem ceny nabízené různými dodavateli porovnat a případně se rozhodnout pro změnu dodavatele. S ohledem na dlouhodobý charakter smluvních vztahů v energetických odvětvích, zvláště v případě vztahu dodavatel – spotřebitel, je navíc velice žádoucí, aby spotřebitel měl k dispozici veškeré nutné údaje vztahující se k uvedené transakci.

Vzhledem k tomu, že účastník řízení podniká v energetických odvětvích na základě rozhodnutí o udělení licencí na obchod s elektřinou od 25. listopadu 2010 a plynem od 15. srpna 2009, bere ho správní orgán jako držitele licencí znalého a zkušeného. Nelze vzít tedy jeho argument, že také někteří ostatní držitelé licencí, ať už velcí nebo malí, uvádějí své ceny ve svých cenících obdobně jako účastník řízení. Je věcí obchodníka, aby si ceníky sestavil takovým způsobem, aby všechny informace nezbytné pro různé kategorie svých zákazníků uváděl vždy v takovém rozsahu, aby nedocházelo k rozporu jeho jednání s jeho zákonnými povinnostmi.

Tím, že nesplnil povinnosti vyplývající z ust. § 13 odst. 2 písm. a) zákona o cenách, tj. označit své produkty ve zveřejňovaných cenících konečnou nabídkovou cenou, která zahrnuje všechny daně, cla a poplatky, a tak poskytnout informaci zákazníkovi při nabídce a prodeji elektřiny a zemního plynu tak, aby měl možnost seznámit se s cenou před sjednáním smlouvy o sdružených službách dodávky elektřiny a zemního plynu, dopustil se účastník řízení správního deliktu ve smyslu ust. § 16 odst. 1 písm. h) zákona o cenách tím, že do konečné ceny u zemního plynu pro maloodběratele uvedené v cenících nezahrnuje daň z elektřiny a plynu.

Zde se správní orgán zabýval skutečností, kolika zákazníků se výše uvedené porušení zákona mohlo dotknout a případně je ovlivnit při jejich rozhodování. Sám účastník řízení

ve svém vyjádření uvádí, že má celkem ██████████ zákazníků u dodávek zemního plynu a ██████████ zákazníků u dodávek elektřiny. Správní orgán je ale toho názoru, že výše ceny uváděná v cenících mohla potenciálně ovlivnit daleko více zákazníků. Tuto skutečnost je třeba vzít v potaz při stanovení výše pokuty.

Správní orgán na základě výše uvedeného zjistil a prokázal, že účastník řízení nesplnil povinnosti vyplývající z ust. § 13 odst. 2 písm. a) zákona o cenách. Tímto svým jednáním se dopustil správního deliktu ve smyslu ust. § 16 odst. 1 písm. h) téhož zákona a z tohoto důvodu přistoupil k uložení pokuty.

VII. Udělení pokuty

Správní orgán se nejprve zabýval otázkou, zda jsou naplněny podmínky uvedené v ustanovení § 17 odst. 1 zákona o cenách, tedy zda účastník řízení za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil. Z podkladů, které měl Úřad k dispozici, nicméně nevyplývá, že by nastala jakákoliv objektivní zákonem předvídaná situace, která by umožnila liberaci účastníka řízení, co se týče jeho právní odpovědnosti za spáchaný delikt podle ustanovení § 16 odst. 1 písm. h) zákona o cenách. Energetický regulační úřad proto přistoupil k uložení pokuty v takové výši, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Tím, že nesplnil povinnosti vyplývající z ust. § 13 odst. 2 písm. a) zákona o cenách, dopustil se účastník řízení správního deliktu ve smyslu ust. § 16 odst. 1 písm. h) zákona o cenách, za něž lze uložit podle § 16 odst. 4 písm. a) téhož zákona pokutu až do výše 1 000 000 Kč.

Při stanovení výše pokuty Energetický regulační úřad přihlížel ke všem skutečnostem zjištěným ve správním řízení, zejména pak k rozsahu a závažnosti porušení zákona o cenách. Zejména přihlížel k závažnosti správního deliktu, ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, době trvání (přes čtvrt roku) a okolnostem, za nichž byl správní delikt spáchán. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě pachatele.

Jak konstatoval správní orgán již výše, porušení povinnosti vyplývající z ust. § 13 odst. 2 zákona o cenách považuje správní orgán za velmi závažné, a to z důvodu účelu dotčené právní normy, která především chrání spotřebitele a umožňuje jim získat dostatečné a jasné informace o ceně nabízeného zboží a umožňuje jim tak rozhodnout se, zda vstoupí do smluvního vztahu s určitým obchodníkem či nikoliv.

Správní orgán považuje také za závažné, že jednání účastníka řízení bylo způsobilé uvést v omyl potenciální zákazníky a tímto ve své podstatě deformovat celý trh s dotčenou komoditou. Správní orgán nemůže vyloučit, že právě toto bylo úmyslem účastníka řízení, nicméně tuto skutečnost nemůže správní orgán prokázat i s ohledem na vyjádření účastníka řízení v tom smyslu, že pouze postupoval v souladu s jinými obchodníky na daném trhu, což nemůže vyloučit odpovědnost účastníka řízení za spáchaný správní delikt.

Charakteristickým znakem správních deliktů právnických osob a podnikajících fyzických osob je mimo jiné i to, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na míru jejich zavinění. Jedná se o objektivní odpovědnost, tedy o odpovědnost za výsledek, odpovědnost za daný stav. Je věcí účastníka řízení, aby si při výkonu podnikatelské činnosti počínal tak, aby neporušil povinnosti dané zákonem o cenách a nepoškodil zákonem chráněné zájmy.

Z vyjádření účastníka řízení správní orgán také vyvozuje, že správní delikt byl spáchán konáním účastníka řízení, nikoliv jeho opomenutím, neboť účastník řízení sám jednal ve shodě s jinými účastníky trhu a jak sám uvádí: „v souladu s obvyklou obchodní praxí na trhu ČR“.

Při posouzení závažnosti protiprávního jednání a škodlivosti jeho následku je také třeba vzít v potaz okruh poškozených zákazníků. Za typově méně závažné delikty lze považovat porušení zákonné povinnosti s omezeným vlivem na spotřebitele, které zasahují pouze malou část maloobchodního trhu. Z předložených podkladů účastníkem řízení je zřejmé, že se informace o cenách v cenících týkala pouze relativně malého počtu zákazníků.

Správní orgán prvního stupně se při posuzování daného skutku a uvedeného porušení výše uvedeného zákonného ustanovení zabýval mimo jiné otázkou, kolik spotřebitelů a zákazníků mohlo být uvedeným nezákonným jednáním ze strany účastníka řízení postiženo a do jaké míry mohlo ovlivnit jejich rozhodování. Účastník řízení ve svém vyjádření ze dne 21. srpna 2012, které došlo Úřadu dne 24. srpna 2012, uvádí, že počet zákazníků ke dni 31. března 2012 kategorie domácnost a maloobděr u zemního plynu je [REDAKCE] a u elektřiny [REDAKCE].

Vzhledem ke skutečnosti, že výše uvedená cenová nabídka byla zveřejněna na internetových stránkách účastníka řízení, které jsou volně přístupné na internetu, je správní orgán toho názoru, že mohlo dojít k ovlivnění mnohanásobně většího okruhu osob. Tato skutečnost byla při stanovení výše pokuty posouzena jako přitěžující.

Úřad je toho názoru, že nepravdivé a v případě účastníka řízení neúplné zveřejňování cen za nabízené zboží je závažným porušením příslušných právních předpisů, v tomto případě příslušných ustanovení zákona o cenách, a velkým vlivem dopadá na rozhodování spotřebitele nebo zákazníka. Tímto odstavcem navazuje správní orgán na otázku, do jaké míry mohlo uvedené nezákonné jednání ovlivnit rozhodování spotřebitelů a zákazníků, a je toho názoru, že vzhledem ke skutečnosti, že zveřejněná cena nebyla úplná a byla zveřejněna bez výše uvedeného, mohlo dojít k velmi výraznému bezdůvodnému ovlivnění rozhodování spotřebitelů a zákazníků.

Následky správního deliktu nicméně hodnotí správní orgán jako méně závažné, a k této okolnosti přihlédl při stanovení výše pokuty.

Při stanovení výše pokuty je nutno také zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při jejich dodržování v celém jejich spektru. Na straně účastníka řízení je tedy třeba uvést, že není evidován v rámci žádného jiného správního řízení o uložení pokuty za porušení ustanovení zákona o cenách ve věcné působnosti ERÚ. Lze tak říct, že účastník řízení porušil tento právní předpis poprvé, což je zohledněno při stanovení výše pokuty také jako polehčující okolnost.

Z judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 9/2008-133) vyplývá, že „správní orgán ukládající pokutu za správní delikt je povinen přihlédnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí.“ Při ukládání pokuty za porušení cenových předpisů nejsou podle zákona o cenách kritériem při určení výměru pokuty osobní a majetkové poměry pachatele, nicméně podle výše uvedeného rozsudku Nejvyššího správního soudu by měl k těmto poměrům správní orgán přihlédnout.

V neposlední řadě ERÚ také přihlédl právě k osobě účastníka řízení a jeho majetkovým poměrům. Z vyjádření samotného účastníka řízení vyplývá, že jeho celková výše tržeb za rok 2011 je [REDAKCE] Kč, přičemž výše tržeb za plyn činí [REDAKCE] Kč a za elektřinu [REDAKCE] Kč. Hospodářský výsledek uvádí účastník řízení v roce 2011 po zdanění z licencované činnosti ve výši [REDAKCE] Kč a celkem ve výši [REDAKCE] Kč. S ohledem na hospodářský výsledek dosažený za rok 2011 je zjevné, že pokutu ve výši stanovené ve výroku tohoto rozhodnutí lze považovat za odrazující pro spáchání totožného správního deliktu a může tak plnit represivní a preventivní funkci, zároveň však nemůže být v žádném případě považována za finanční ohrožení podnikání či existence účastníka řízení a nemá tedy v žádném případě likvidační charakter.

Dle judikatury českých soudů musí konkrétní forma postihu a jeho výše působit natolik silně, aby od podobného jednání odradila i ostatní nositele obdobných povinností, jaké svědčí účastníku řízení, zároveň musí být postih dostatečně znatelný v materiální sféře rušitele, aby v něm byla dostatečně obsažena i jeho represivní funkce, aniž by však byl pro něj likvidačním. To znamená, že uložená pokuta musí být v takové výši, aby byla způsobilá plnit své základní funkce, tedy funkci represivní a preventivní. Toho je schopná jen v případě, že je natolik významná pro daného rušitele (účastníka řízení), že se mu porušení právních povinností v ostatních případech nevyplatí. Pokuta musí tedy mít pro účastníka řízení odstrašující účinek, aby se obával možné sankce a nedocházelo k opětovnému porušení právních povinností z jeho strany.

Po zvážení všech okolností případu a na základě zjištěného stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, byla výše sankce stanovena tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí, tj. v dolním pásmu možné zákonné sazby dle zákona o cenách. Při určení výše pokuty správní orgán prvního stupně správního řízení rovněž dbal na dodržení zásady činnosti

správního orgánu dle ustanovení § 2 odst. 4 správního řádu, aby při rozhodování skutkově shodných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly, a pokutu nastavil ve výši odpovídající jeho rozhodovací praxi. Správní orgán proto považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu společenského zájmu na provádění cenových kontrol.

Ve správním řízení je účastníku řízení výrokem II. tohoto rozhodnutí ukládána pokuta ve výši 150 000 Kč, a to za správní delikt podle zákona o cenách. Souběžně je výrokem III. ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb. činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ustanovením § 152 správního řádu k předsedkyni Energetického regulačního úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

- Otisk úředního razítka -

Ing. Petr Novotný, v. r.
oprávněná úřední osoba
sekce kontroly

